บทความวิจัย

การศึกษาความต้องการและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์*

STUDY OF NEEDS AND GUIDELINES FOR DEVELOPING INTEGRATED TEACHING AND LEARNING FORMATS TO PROMOTE LEARNING IN PERFORMING DANCE SKILLS

วิรดี จินตะไล[1*], สุรีรัตน์ จีนพงษ์[1], ธนิตา เลิศพรกุลรัตน์[2]
Werade Jintalai[1*], Sureerat Chenpong[1], Thanita Lerdpornkulrat[2]
[1]คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
[1]Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand
[2]สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
[2]Innovative Learning Center, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand
*Corresponding author E-mail: Werade.2531@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 2 สาขานาฏศิลป์ศึกษา จากวิทยาลัยนาฏศิลปทุกแห่ง สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทั้งหมด 389 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) ระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการ ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี ของกลุ่มอาจารย์ คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตร (PNI = 0.16) กลุ่มของนักศึกษา คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.08) ด้านการวัดและประเมินผล ของกลุ่มอาจารย์ คือ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.16) กลุ่มของนักศึกษา คือ ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับเนื้อหา (PNI = 0.09)

คำสำคัญ: การสอนรูปแบบผสมผสาน, ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์, ความต้องการจำเป็น

Abstract

This research article has the objective of studying the need for organizing teaching and learning in a blended format. To promote learning in performing dance skills For higher education students Bunditpatanasilpa Institute The group of informants was teachers and first- and second-

* Received 3 May 2024; Revised 19 May 2024; Accepted 23 May 2024

year undergraduate students in the field of dance studies. From all colleges of performing arts Under the Bunditpatanasilpa Institute, a total of 389 people. The research instrument was a questionnaire on the current conditions and needs for organizing blended teaching and learning. To promote learning in performing dance skills Tertiary level Bunditpatanasilpa Institute. Statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation. and the Priority Need Index (PNI) between current conditions and needs. The research results found that The Priority Needs Index (PNI) from the questionnaire on the current conditions and needs for organizing blended teaching and learning. To promote learning in performing dance skills For higher education students Bunditpatanasilpa Institute In terms of teaching and learning, media and technology, the group of teachers is that teachers produce teaching media for use in organizing practical teaching that is consistent with the curriculum (PNI = 0.16). The group of students is that teachers produce teaching media. Modern teaching provides opportunities for students to learn and review lessons by themselves in an online format (PNI = 0.08) Measurement and evaluation The group of teachers is that students have confidence in evaluating the results of online teaching (PNI = 0.16). The group of students is that teachers use a variety of measurement and evaluation tools. and is appropriate to the content (PNI = 0.09).

Keywords: Blended Learning, Dance Practice Skills, Necessity

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ระบุว่า การปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 จะเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร และระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile learning) มาใช้มากขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ปรับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นหลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างเสรีแบบไร้พรมแดนในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนนักศึกษาบางกลุ่มได้แนะนำให้จัดการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมที่เน้นการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) (Berrett, D. & Strayer, J., 2012) ส่งผลให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้ควรจะต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีและสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ที่เหมาะสมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (Smaldino, S. E. et al., 2012) ดังนั้น การเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 ต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะบูรณาการที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับการเรียนการสอนแบบปกติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวไกลเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมความเป็นชุมชนแห่งเรียนเรียนรู้และเสริมสร้างการเป็นพลเมืองดิจิทัลในอนาคต (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2562)

ผลจากการวิจัย วิเคราะห์ และจัดทำรายงานการปฏิรูปการสอนระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับชั้นปริญญาตรี ของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยควรมีการปฏิรูปการสอนโดยการให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ด้านภาษาและการสื่อสาร (Communication)

ให้กับผู้เรียน ผู้สอนจำเป็นต้องมีการผสมผสานการเรียนรู้ระหว่างในห้องเรียนและเครือข่ายเข้าด้วยกัน การเรียนรู้แบบผสมผสาน หรือ Blended Learning เป็นการเรียนแบบเผชิญหน้ากันในห้องเรียนปกติและห้องเรียนออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อรวมเอาคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนในห้องเรียนและคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนออนไลน์เข้าไว้ด้วยกัน (ศุภักษร ฟองจางวาง, 2559) การก้าวผ่านเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้แบบใหม่ การปรับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนนับเป็นความท้าทายสำหรับผู้สอนอย่างยิ่ง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2556) โดยการเรียนการสอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลปทุกแห่ง สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ เป็นรายวิชาปฏิบัติด้านทักษะที่สอนในชั้นเรียนที่มีผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดและสาธิตท่ารำ ปัญหาในการเรียนการสอนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พบ คือ 1) นักศึกษาที่เข้ามาศึกษานั้นมีศักยภาพที่แตกต่างกัน 2) สิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยเสริมในการเรียนด้านปฏิบัตินาฏศิลป์ยังพบไม่มากนัก และ3) ปัจจัยเรื่องของเวลาในการฝึกซ้อมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเรียน ส่งผลให้นักศึกษาได้รับกระบวนท่ารำไม่เต็มที่และเรียนไม่ครบตามเนื้อหา รวมถึงในช่วงสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโควิด 19 ที่รุนแรง ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติทักษะที่ไม่สามารถดำเนินการสอนแบบปกติได้ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคในช่วงที่มีการระบาดสูง ได้แก่ การงดใช้สถานที่ในสถาบันการศึกษา หากมีการรวมผู้คนจำนวนมากให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การสื่อสารทางไกลหรือวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ มีมาตรการทำงานที่บ้านหรือปฏิบัติงานนอกที่ตั้งเพื่อลดการสัมผัสแพร่เชื้อ และให้สถาบันอุดมศึกษาปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์หรือแบบผสมผสานและปรับวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จากวิกฤติ COVID-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา แต่เราจะตั้งรับได้อย่างไร แนวโน้มของการศึกษาไทยในอนาคตจะเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง กับความท้าทายของโลก (การศึกษา) ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จากผลกระทบจากการระบาดครั้งใหญ่นี้ ปัจจุบันในหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจึงเริ่มที่จะมีการศึกษาการอบรมวิธีการสอนแบบ Online ขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการสอน นอกเหนือไปจากการบรรยาย โดยเราเรียกวิธีการสอนแบบนี้ว่าการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งน่าจะเป็นทิศทางของรูปแบบการสอนในประเทศไทยต่อไป (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2563) การเรียนแบบผสานสาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่มีการเรียนแบบเชิญหน้าเข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ ช่องทางและเครื่องมือ ในบริบทของสภาพแวดล้อมในการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning Environment) เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม ปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบระบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานให้ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้เรียน เนื้อหา และระบบโครงข่ายพื้นฐาน โดยมีองค์ประกอบหลัก คือ เหตุการณ์สด การเรียนด้วยตนเอง เนื้อหาการเรียนแบบออนไลน์ การเรียนแบบร่วมมือ การประเมินผลการเรียนรู้ และอุปกรณ์สนับสนุนการเรียน (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2563) ปัจจุบันโปรแกรมออนไลน์ได้พัฒนามากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและการแข่งขันทางการตลาด จนสามารถสร้างระบบรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์และแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (Learning Analytic) ช่วยให้ผู้สอนได้เรียนรู้พฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และช่วยออกแบบเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ นอกจากนั้น ข้อมูลจากการเรียนการสอนผ่านโปรแกรมออนไลน์สามารถบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้ผู้สอนได้ทบทวนการสอนและพัฒนาการสอนของตนเองได้และผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนย้อนหลังได้ช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้เช่นกัน นับว่าเป็นผลดีต่อทั้ง

ผู้เรียนและผู้สอน (บุญทิพย์ สิริธรังศรี, 2563) แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานกับการส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ จึงต้องศึกษาความต้องการในการที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถมาใช้กับการเรียนการสอนด้านปฏิบัตินาฏศิลป์ผนวกกับการใช้เทคโนโลยีที่สามารถนำมาส่งเสริม การเรียนรู้นอกห้องเรียนได้ ปรับการเรียนการสอนจากภายในห้องเรียนสู่การเรียนรู้นอกห้องเรียน เมื่อมีปัญหาหรือเกิดสถานการณ์ที่เป็นเหตุจำเป็น เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 หรือการเกิดภัยพิบัติ เป็นต้น จึงควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความสะดวกและไม่มีปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป อีกทั้งเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง เพิ่มความต้องการในการเรียนรู้และส่งผลต่อการพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไปในทางที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน รายวิชาทักษะนาฏศิลป์ จากอาจารย์และนักศึกษาสาขานาฏศิลป์ศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลปทุกภูมิภาค สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และสรุปผลสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 1 - 2 สาขานาฏศิลป์ศึกษา จากวิทยาลัยนาฏศิลปทุกภูมิภาค สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทั้งหมด 12 แห่ง จำนวน 389 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยนี้วิเคราะห์โดยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) โดยใช้สูตร PNI modified ของ สุวิมล วองวาณิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย เป็นวิธีการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวัง (I) กับสภาพที่เป็นจริง (D) เพื่อให้ได้คะแนนมาตรฐาน (สุวิมล วองวาณิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2550) ระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ จำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน กลุ่มอาจารย์ สาขาวิชานาฏศิลป์ จากวิทยาลัยนาฏศิลปทุกภูมิภาค จำนวน 12 วิทยาลัย

ฉบับที่ 2 แบบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน กลุ่ม นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 2 สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา จากวิทยาลัยนาฏศิลปทุกภูมิภาค จำนวน 12 วิทยาลัย

โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน รายวิชา ทักษะนาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน สิ่งสนับสนุน สื่อ เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชา ทักษะนาฏศิลป์

ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มอาจารย์ สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา จำนวน 37 คน มีผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มอาจารย์

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	16	43.24
- หญิง	21	56.76
อายุ		
25 - 35 ปี	18	48.65
36 - 45 ปี	5	13.51
46 - 55 ปี	9	24.33
มากกว่า 55 ปี	5	13.51
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี	2	5.41
- ปริญญาโท	32	86.49
- ปริญญาเอก	3	8.10
ประสบการณ์ทำงาน		
1 - 5 ปี	21	56.76
6 - 10 ปี	3	8.11
11 - 15 ปี	-	-
16 - 20 ปี	2	5.40
21 ปีขึ้นไป	11	29.73
สอนรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ระดับชั้น		
- ปริญญาตรีปี 1	27	72.97
- ปริญญาตรีปี 2	10	27.03

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ เพศชาย ร้อยละ 43.24 เพศหญิง ร้อยละ 56.76 อายุส่วนมากมีอายุ 25 - 35 ปี ร้อยละ 48.65 รองลงมามีอายุ 46 - 55 ปี ร้อยละ 24.33 น้อยที่สุดมีอายุ 36 - 45 ปี และอายุมากกว่า 55 ปี ร้อยละ 13.51 วุฒิการศึกษาส่วนมากมีวุฒิการศึกษา ปริญญาโท ร้อยละ 86.49 รองลงมาเป็นวุฒิการศึกษาปริญญาเอก ร้อยละ 8.10 น้อยที่สุดวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 5.41 มีประสบการณ์ในทำงาน ส่วนมาก 1 - 5 ปี ร้อยละ 56.76 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 29.73 ถัดมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี ร้อยละ 8.11 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุด16 - 20 ปี ร้อยละ 5.40 ในส่วนของการสอนในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากสอนในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ระดับชั้นปริญญาตรีปี 1 ร้อยละ 72.97 และสอนรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ระดับชั้นปริญญาตรีปี 2 ร้อยละ 27.03

ตารางที่ 2 การจัดลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ของกลุ่มอาจารย์

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์				
1. ผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.49	4.51	0.01	16
2. ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร/ผู้เรียน	4.24	4.73	0.12	3
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนเน้นด้านทักษะปฏิบัติมากกว่าด้านทฤษฎี	4.57	4.78	0.05	9
4. การจัดการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของรายวิชามีความสอดคล้องกับระยะเวลาในการเรียน	4.41	4.68	0.06	7
5. ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.54	4.59	0.01	14
6. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะ และเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.24	4.27	0.01	15
7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนกับอาจารย์ผู้สอนนอกชั่วโมงเรียนจากการเรียนรู้ในเวลาปกติ	4.54	4.65	0.02	12
8. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน	4.16	4.43	0.06	5
9. ผู้สอนมีการนำระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.38	4.43	0.01	13
10. ผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนทำให้เกิดความสะดวกมากขึ้น	4.46	4.62	0.04	11
11. ผู้สอนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	3.89	4.22	0.08	4
12. ผู้สอนมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์	3.86	4.43	0.15	2
13. ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตร	3.84	4.46	0.16	1

ตารางที่ 2 การจัดลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ของกลุ่มอาจารย์ (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
14. ผู้สอนมีการปรับการจัดการเรียนการสอนจากภายในห้องเรียนมาเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน เมื่อการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาหรือเกิดสถานการณ์ที่เป็นเหตุจำเป็น เช่น สถานการณ์ COVID-19	4.27	4.54	0.06	6
15. ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนในการเรียนรู้ด้านปฏิบัติโดยการใช้สื่อเทคโนโลยี	4.32	4.49	0.04	10
16. อุปกรณ์ (คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ไอแพด) ที่ใช้ประกอบการเรียนออนไลน์ของผู้สอนและผู้เรียนมีความพร้อม เมื่อเกิดสถานการณ์ COVID-19	4.30	4.54	0.06	8

จากตารางที่ 2 พบว่า ลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ของกลุ่มอาจารย์ ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา เรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตร (PNI = 0.16) รองลงมา คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อ การเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.15) ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร/ผู้เรียน (PNI = 0.12) ผู้สอนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน (PNI = 0.08) ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน (PNI = 0.06) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (PNI = 0.01)

ตารางที่ 3 การจัดลำดับความต้องการด้านการวัด และประเมินผล ของกลุ่มอาจารย์

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
ด้านการวัด และประเมินผล				
1. ผู้สอนมีการวัดและประเมินทักษะผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	4.43	4.46	0.01	5
2. ผู้สอนมีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และมีการแจ้งผู้เรียนให้ทราบถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผล	4.54	4.59	0.01	4
3. ผู้สอนวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นระยะ	4.41	4.54	0.03	3
4. ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.19	4.32	0.03	2
5. ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์	3.92	4.54	0.16	1

จากตารางที่ 3 พบว่า ลำดับความต้องการด้านการวัด และประเมินผล ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ของกลุ่มอาจารย์ ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

ระดับอุดมศึกษา เรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.16) รองลงมา คือ ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา (PNI = 0.03) ผู้สอนวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นระยะ (PNI = 0.03) ผู้สอนมีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และมีการแจ้งผู้เรียนให้ทราบถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผล (PNI = 0.01) และลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนมีการวัดและประเมินทักษะผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (PNI = 0.01)

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มอาจารย์ ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ทักษะนาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา คือ สถานศึกษาควรมีห้องหรือสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้นักศึกษาได้สืบค้นมากขึ้นและมีสื่อเทคโนโลยี ทฤษฎีและเทคนิคในการปฏิบัติกระบวนท่ารำสำหรับอาจารย์และนักศึกษา รวมถึงการเอาใจใส่ของผู้เรียนและความรับผิดชอบที่ต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างยิ่ง อีกทั้งการที่ผู้เรียนยังไม่เท่าทันเทคโนโลยี เมื่อมีการนำมาใช้จึงทำให้เกิดความแตกต่างของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 2 สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา จำนวน 352 คน มีผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักศึกษา

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	60	17.05
- หญิง	292	82.95
ระดับ		
- ปริญญาตรีปีที่ 1	166	47.16
- ปริญญาตรีปีที่ 2	186	52.84

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา เพศชาย ร้อยละ 17.05 เพศหญิง ร้อยละ 82.95 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ร้อยละ 47.16 และเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 2 ร้อยละ 52.84

ตารางที่ 5 การจัดลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ของกลุ่มนักศึกษา

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์				
1. ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร/ผู้เรียน	4.14	4.36	0.05	6
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนเน้นด้านทักษะปฏิบัติมากกว่าด้านทฤษฎี	4.11	4.26	0.04	10
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของรายวิชามีความสอดคล้องกับระยะเวลาในการเรียน	4.13	4.29	0.04	9
4. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.12	4.25	0.03	11
5. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ และมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.11	4.35	0.06	4
6. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนกับอาจารย์ผู้สอนนอกชั่วโมงเรียนจากการเรียนรู้ในเวลาปกติ	4.08	4.16	0.02	13

ตารางที่ 5 การจัดลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ของกลุ่มนักศึกษา (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
7. ผู้สอนมีการนำระบบการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.02	4.12	0.02	12
8. ผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความสะดวกมากขึ้น	4.06	4.11	0.01	14
9. ผู้สอนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	4.05	4.25	0.5	7
10. ผู้สอนมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์	4.03	4.37	0.08	1
11. ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนในการเรียนการสอนด้านปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	4.00	4.16	0.04	8
12. ผู้สอนมีการปรับการเรียนการสอนจากภายในห้องเรียนสู่การเรียนรู้นอกห้องเรียน เมื่อมีปัญหาหรือเกิดสถานการณ์ที่เป็นเหตุจำเป็น เช่น สถานการณ์ covid19 ได้อย่างเหมาะสม	4.11	4.35	0.06	5
13. ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนในการเรียนรู้ด้านปฏิบัติ โดยการใช้สื่อ เทคโนโลยี	4.05	4.39	0.08	2
14. อุปกรณ์ (คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ไอแพด) ที่ใช้ประกอบการเรียนออนไลน์ของผู้สอนและผู้เรียนมีความพร้อม เมื่อเกิดสถานการณ์ COVID-19	4.05	4.34	0.07	3

จากตารางที่ 5 พบว่า ลำดับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เทคโนโลยี ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ของกลุ่มนักศึกษา ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ระดับอุดมศึกษา เรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.08) รองลงมา คือ ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนในการเรียนรู้ด้านปฏิบัติ โดยการใช้สื่อ เทคโนโลยี (PNI = 0.08) อุปกรณ์ (คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ไอแพด) ที่ใช้ประกอบการเรียนออนไลน์ของผู้สอนและผู้เรียนมีความพร้อม เมื่อเกิดสถานการณ์ COVID-19 (PNI = 0.07) ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ และมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (PNI = 0.06) ผู้สอนมีการปรับการเรียนการสอนจากภายในห้องเรียนสู่การเรียนรู้นอกห้องเรียนเมื่อมีปัญหาหรือเกิดสถานการณ์ที่เป็นเหตุจำเป็น เช่น สถานการณ์ covid19 ได้อย่างเหมาะสม (PNI = 0.06) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความสะดวกมากขึ้น (PNI = 0.01)

ตารางที่ 6 การจัดลำดับความต้องการด้านการวัด และประเมินผล ของกลุ่มนักศึกษา

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
ด้านการวัด และประเมินผล				
1. ผู้สอนมีการวัดและประเมินทักษะผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	4.05	4.11	0.01	5

ตารางที่ 6 การจัดลำดับความต้องการด้านการวัด และประเมินผล ของกลุ่มนักศึกษา (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยความต้องการ	PNI	อันดับ
2. ผู้สอนมีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และมีการแจ้งผู้เรียนรับทราบถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนการสอน	4.06	4.23	0.04	4
3. ผู้สอนวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นระยะ	4.06	4.25	0.05	3
4. ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.04	4.42	0.09	1
5. ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนรูปแบบออนไลน์	4.07	4.33	0.06	2

จากตารางที่ 6 พบว่า ลำดับความต้องการด้านการวัด และประเมินผล ในรายวิชาทักษะนาฏศิลป์ของกลุ่มนักศึกษา ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ระดับอุดมศึกษา เรียงลำดับ ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา (PNI = 0.09) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนรูปแบบออนไลน์ (PNI = 0.06) ผู้สอนวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นระยะ (PNI = 0.05) ผู้สอนมีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และมีการแจ้งผู้เรียนรับทราบถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนการสอน (PNI = 0.04) และลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนมีการวัดและประเมินทักษะผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (PNI = 0.01)

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ทักษะนาฏศิลป์ระดับอุดมศึกษา จากกลุ่มนักศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนควรมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไว้ให้ศึกษาจริง ควรเน้นสิ่งที่สามารถนำไปสอนได้จริง ในบางครั้งผู้สอนต่อท่ารำให้ผู้เรียนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนบางคนตามไม่ทันและไม่สามารถปฏิบัติท่ารำที่ถูกต้องได้

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพปัจจุบันและความต้องการ เพื่อหาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแบบผสมผสานจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี และด้านการวัด ประเมินผล จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีของกลุ่มอาจารย์ คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตร สภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.84 ความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ที่ 0.16 ซึ่งอยู่ในลำดับที่มีความต้องการมากที่สุด และกลุ่มของนักศึกษา คือ ผู้สอนมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ สภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 4.03 ความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.37 และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ที่ 0.08 ซึ่งอยู่ในลำดับที่มีความต้องการมากที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัดและประเมินผล ของกลุ่มอาจารย์ คือ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ สภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.92 ความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.54 และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ที่ 0.16 ซึ่งอยู่ในลำดับที่มีความต้องการมากที่สุด และกลุ่มนักศึกษา คือ ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา สภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 4.04 ความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.42 และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ที่ 0.09 ซึ่งอยู่ในลำดับที่มีความต้องการมากที่สุด จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นนั้น เป็นข้อมูลที่ได้จากบริบทการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ใน

ปัจจุบัน เพื่อหาสาเหตุและได้แนวทางความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ต่อไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา จากวิทยาลัยนาฏศิลปทุกภูมิภาค สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 12 แห่ง พบว่า ความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมีความทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ สิทธิโชค พรรค์พิทักษ์ ที่ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ การเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระมากกว่าการฝึกทักษะปฏิบัติการ ห้องฝึกปฏิบัติการในห้องทดลองมีน้อยหรือไม่เพียงพอต่อผู้เรียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมหรือโครงงาน ที่ส่งเสริมเน้นการคิดแก้ปัญหามีน้อย ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมาก ผู้เรียนยังต้องการการสอนเสริมขึ้น นอกจากเวลาเรียนปกติ ควรมีระบบช่วยเหลือ เช่น ระบบพี่เลี้ยง หรือระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถย้อนกลับมาทบทวนการเรียนรู้ในเนื้อหา กิจกรรมและการฝึกปฏิบัติ เสริมผู้เรียนเกิดทักษะและการคิด การแก้ปัญหาในครั้งต่อ ๆ ไป (สิทธิโชค พรรค์พิทักษ์, 2563) อีกทั้งควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัด การเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของ กีรติ คุวสานนท์ ที่กล่าวว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นเรื่องที่ครูต้องคำนึงในการสอนนักเรียนที่แต่ละคน มีความถนัดที่ไม่เหมือนกัน ถ้าครูสอนหรือมอบหมายงานที่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนอาจทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อ ไม่กระตือรือร้น (กีรติ คุวสานนท์, 2560) รวมถึงการวัดและประเมินผล คือ ผู้สอนมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ และให้ผู้เรียนได้รับทราบความก้าวหน้าของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นระยะ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Carman, J. M. ที่พบว่า ภายใต้สถานการณ์ของการเรียนแบบผสมผสานนั้น จะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ ที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์ของการเรียนแบบ Blended Learning ในด้านการวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าวต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะ นับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-Assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (Self-Paced Evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-Assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นต่อไป (Carman, J. M., 2005) อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติชัย สุธาสิโนบล ที่ศึกษาพบว่า การเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 ต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะบูรณาการที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับการเรียนการสอนแบบปกติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวไกลเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้อีกทั้งเป็นการส่งเสริมความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และเสริมสร้างการเป็นพลเมืองดิจิทัลในอนาคต (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2562)

รวมถึงความต้องการในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรและสอดคล้องกับตัวผู้เรียน โดยมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน และผู้สอนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐวรรณ เฉลิมสุข ที่ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความ

ต้องการจำเป็นและข้อมูลพื้นฐานในการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย และอยากให้เชื่อมโยงเนื้อหาที่มีการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้าน พร้อมทั้งเน้นในเรื่องเทคนิคในการปฏิบัติมากขึ้น นอกจากนี้อยากให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของจริง ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งผู้สอนต้องศึกษาและปรับกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน อาจจะต้องเพิ่มเติมกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสอนมากขึ้น เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน ควรเน้นกระบวนการและการพัฒนาทักษะ ให้ผู้เรียนมีการฝึกฝนอย่างคล่องแคล่วจนทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการที่จะคิดหรือสร้างเทคนิคเฉพาะตนได้ (ณัฐวรรณ เฉลิมสุข, 2563)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่าควรให้ผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนเพื่อใช้ในการจัดเรียนการสอนด้านปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ ด้านการวัดและประเมินผลต้องการให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการประเมินผลการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์และใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเนื้อหา จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้สามารถออกแบบและพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รวมถึงควรศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการขององค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมนำไปสู่การพัฒนาด้านการออกแบบการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2562). หลักสูตรและการเรียนรู้แบบดิจิทัล. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 20(1), 200-211.

กีรติ คุวสานนท์. (2560). การจัดการเรียนรู้สู่วิถีผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท นัชชาวัตน์ จำกัด.

จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2563). เอกสารประกอบการอบรมเชิงวิชาการ เรื่อง การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวรรณ เฉลิมสุข. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิชาศิลปศึกษาตามแนวทางการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเรียนศิลปะปฏิบัติ ที่บูรณาการเครื่องมือทางปัญญา เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานศิลปะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญทิพย์ สิริธรังศรี. (2563). การจัดการเรียนการสอนออนไลน์สู่กรอบมาตรฐานวิชาชีพการสอนและสนับสนุนการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์, 2(3), 1-17.

ศุภักษร ฟองจางวาง. (2559). การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องการเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานด้วยภาษาจาวาสคริปต์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 9(3), 937-953.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สิทธิโชค พรรค์พิทักษ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานที่มีพี่เลี้ยงออนไลน์สนับสนุนที่ส่งเสริมความสามารถการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2556). โลกเปลี่ยน ไทยปรับ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

สุวิมล วองวาณิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย. (2550). แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬามหาวิทยาลัย.

Berrett, D. & Strayer, J. (2012). How “Flipping” the classroom can improve the traditional lecture. The Education Digest, 78(1), 36-41.

Carman, J. M. (2005). Blended Learning Design: Five Keys Ingredients. Retrieved April 10 , 2021, from https://www.researchgate.net/publication/238687086_Blended_learning_design_Five_key_ingredients.

Smaldino, S. E. et al. (2012). Instructional technology and media for learning. (10th Ed.). Boston: Master's degree. pearson.